

Färgbilder på 1 timme!

Alltid fri kvalitetsfilm: Fuji!

Stora blanka 10x15 cm

Lämna filmen hos oss på

FOTOEXPRESSEN

1:a Avenyen 7, Snapphanen, Hässleholm

Tel. 0451/113 15

DEN KLOKE BILISTEN –

KÖR TILL DACKSPECIALISTEN

Ringcentralen

Grönängsplan

Telefon 0451-142 20

Tanka med **VOLVOKORT**

VOLVO för trygga mil
GÖINGE BIL
HÄSSLEHOLM 0451-14250

**Alltid lågpris i vår kontoautomat.
Minst 18 öre under självbetj.pris.**

Vi har ofta extra-erbjudande med verkligen billigt bensin.
Effektiv ränta enligt KGV 21-24%, men Du kan också använda kortet helt utan extra kostnad.

VOLVO *för trygga mil*
GÖINGE BIL

Kristianstadsvägen 2 HÄSSLEHOLM 0451-142 50

Norra Skåne Offset, Hässleholm 1988

NR 2 - 1988 - ÅRGÅNG 46
Oktober 1988

Snapphanen

TIDNING FÖR SKANSKA TRÄNGREMENTET OCH DESS KAMRATFÖRENING

Snapphanen

TIDNING FÖR SKÅNSKA TRÅNGREEMENTET
OCH DESS KAMRATFÖRENING

Adress
T4 Kamratförening,
281 24 HÄSLEHOLM
Telefon 0451-870 00

Redaktör,
ansvarig utgivare
och annonschef:
Ekonomichef:
Foto:

Överstelöjtnant Arne Peterson
Löjtnant Allan Nordström
Löjtnant H O Jönsson m fl

Annonspris: 1/3 sida 600,-, 1/2 sida 400,-,
1/3 sida 300,-, 1/4 sida 200,-, 1/8 sida
100,-. Medlemsavgiften i Kamratförening-
en är 40,-, ständigt medlemskap 500,-,
som kan insättas på föreningens postgiro-
konto 765 71-9.

**Byt aldrig
bil
utan att
kolla
hos oss!**

Bilcentrum

Kristianstad · Hässleholm · Höör

MILITÄRER – HÄSLEHOLMARE

GÖR ETT BESÖK PÅ

Montenegros Pizza

vid BP-macken

VANKIVÄGEN 38
(invid "gamla T4")

Njut av en välsmakande pizza eller köttträtter
i lokalen eller ta med hem.

Vin- och öl rättigheter

ÖPPET

MÅNDAG-FREDAG 16-23.
LÖRDAG - SÖNDAG 12.-23.

Biljardhallen öppen samma tider

Välkomna!

STOJAN BJELAJAC

Telefon 0451-853 90

*Vid behov av garner
och handarbeten m m*

Vänd Er med förtroende till

TRIKÅ- & SYBEHÖR

LILLY PERSSON

Första Avenyen 1 A - 281 00 Hässleholm
Telefon 0451-127 70

Omslagsbilden:

*Omslagsbilden visar regementets nya vapen, fastställt
av chefen för armén 1978-02-06.*

Översten Göran Wetterlundh har fr o m 1988-10-01 utnämnts till chef för Halmstads regemente och försvarsområde (I16/Fo 31) i Halmstad.

Överste Wetterlundh har från samma datum utnämnts till överste av I. graden. Vi tackar överste Wetterlundh för de år han varit regementschef och Kamratföreningens ordförande.

Vi önskar honom lycka till i hans nya befattning.

Avgående regementschefen har ordet

När jag tillträdde som chef för Skånska trångregementet 1. oktober 1983 stod vi inför stora förändringar. Med förenade krafter kunde vi med flaggan i topp och med stark framtidstro genomföra flyttningen och samlokaliseringen med P 2. Den kända T 4 andan sattes på prov men stod rycken och här kanske t o m förstärkts under åren i vårt nya område. Detta har skett tack vare ett helhjärtat stöd från alla anställda och inte minst från "gamla" T 4-ingar genom Kamratföreningen. Jag ger Er alla mitt varmaste tack. När jag nu lämnar Skånska trångregementet sker det med blandade känslor. Jag lämnar ett förband med mycket skicklig personal, som trots minskade ekonomiska resurser åstadkommit utbildningsresultat, som vi alla kan vara stolta över. Vi har haft god hjälp genom ett fint stöd från P 2 samt bra och ändamålsenliga utbildningsanordningar.

T 4 har ett mycket gott anseende. Utan att ta till överord vågar jag påstå att vi är ett av Sveriges modernaste regementen. När dessa rader skrivs har ÖB ännu ej lämnat FU 88 till regeringen. Mörka moln har de sista dagarna tornat upp sig. Regementets framtid har plötsligt och oförklarligt diskuterats.

T 4 behövs för överskådlig framtid för att säkerställa underhålls- och trafikfunktionen i våra krigsförband och i vår del av landet. Att ännu en gång reducera underhållsförbanden i krig och fred vore förödande. Jag är säker på att ni alla, nuvarande och äldre T 4-ingar med gemensamma krafter och med sakliga argument kommer att bevara T 4. Förtrötts ej.

Jag önskar min efterträdare och Er alla fortsatt framgång i Ert viktiga arbete. Jag önskar Er lycka och framgång i livet.

Mina år som chef för Skånska trångregementet består av mestadels glada och ljusa minnen. Tack vare Er.

Göran Wetterlundh

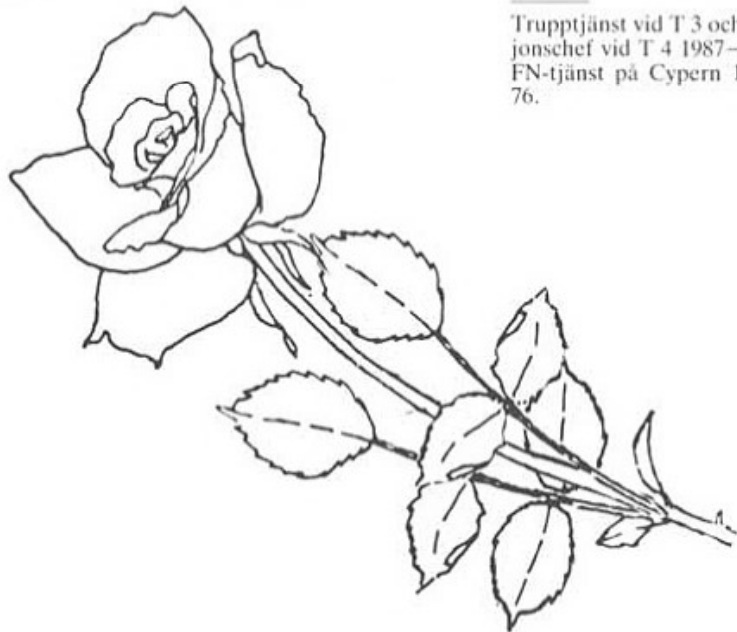
Till ny chef för Skånska trängregementet har fr o m 1988-10-01 utnämnts översten Bengt Yman.

Vi gratulerar översten Bengt Yman till chefsskapet över Skånska trängregementet, och, välkomnar honom som Kamratföreningens ordförande.

Född 1939-10-14 i Linköping.
Studentexamen i Ronneby 1961.
Värnpliktstjänstgöring påbörjades vid T 4 1961 och fullföljdes vid T 3.
Officer vid T 3 1964.
Lärare Arméingenjörkadettskolan i Sundbyberg 1968-71.
Militärhögskolans stabskurs 1973-75.
Major i generalstabskåren 1977.
Detaljchef Arméstabens taktik- och underrättelseavdelning 1977-79.
Elev Västtyska Militärhögskolan (Führungsakademie der Bundeswehr) 1979-80.
Chef Arméstabens trängavdelning 1981-84.
Överstelöjtnant i generalstabskåren 1984.
Ställföreträdande operationsledare Milostab Syd 1984-87.
Överste i trängtrupperna och chef Skånska trängregementet fr o m 1988-10-01.

Trupptjänst vid T 3 och T 2 samt bataljonschef vid T 4 1987-88.
FN-tjänst på Cypern 1968 och 1975-76.

Nye regementschefen har ordet

Det blåser omkring underhålls- och trafikfunktionerna och även omkring Skånska trängregementet i dessa dagar. Ovädret har uppstått lika plötsligt som orkanen Gilbert. Risken finns att sviterna blir lika stora som efter Gilbert med efterlämnade rester av vad som byggts upp under årtionden och som omintetgör förutsättningarna för en balans i armén i framtiden. Detta måste med alla goda krafter förhindras.

Möjligheterna till detta bedömer jag som goda av främst två skäl.

För det första hann den snabbt genomförda försvarsutredningen inte komma fram till hur underhållsfunktionen i krigsorganisation skall se ut i framtiden. Man gjorde en ologisk och olycklig saltomortal när man ändå fann för gott att föreslå nedläggning av T 4. Här finns för oss massor av angreppspunkter och möjligheter att förbättra det slutliga beslutsunderlaget. Men det brådskar. Vi är i full gång med det arbetet. En svårighet ligger i att utredningens framtida underhålls- och trafikfunktion inte är konkret. Den är bara en idé eller en vision om att underhållstjänsten i framtiden kan hanteras på en låg kvalitetsnivå med låga kostnader som följd.

Exempel på den låga kvaliteten är:

- Förbandsomsättning (grundutbildning) inte som nu med en bataljon om året utan i plutons-/halvkompani styrka. Det betyder att förbandet omsätts över en mycket lång tid, inemot tio år.

- Chefsutvecklingen, t ex av underhållsbataljonschefer skulle inte som nu ske inom trängtrupperna utan genom överföring av äldre infanteri- och pansarofficerare. De skall då dessutom leda förband som aldrig varit samlade under sin grundutbildning (se 1. strecksatsen).

- Underhållssoldater i det bakre underhållet skulle inte längre behöva utbildas i förband. I visionen skulle de erhålla sin underhållskompetens genom att, i stället för dagens civilanställda, tjänstgöra i fredsorganisationens matsalar, förråd, transportcentraler m m!

Jag berörde att det finns vissa svårigheter att argumentera mot en vision. Den viker undan när man försöker sätta fingret på den och kräver konkretiseringar.

För det andra hyser jag stor optimism för framtiden genom att T 4 är det förband det är. Regementets anseende inom och utom militärområdet är utomordentligt gott. Vi besitter erfarenheter från underhålls- och trafiktjänst i befattningar i krigsorganisation från brigad över försvarsområde, fördelning och militärområde ända upp i högkvarteret. Den erfarenheten och det kunnandet liksom T 4 kvalitetsstämpel på våra utbildningsresultat är ovärderliga i det pågående arbetet.

Vi behöver stöd av alla T 4-ingar. Hemma eller i förskingringen, aktiva som reservare. Kamratföreningen har här en mycket viktig roll. Alla måste delta i opinionsbildningen. Skriv till eller tala med Era riksdagsmän! Skriv insändare i pressen!

Och kom ihåg: Det förslag som nu lämnats är inte ÖBs uppfattning om hur försvaret bör se ut i framtiden. Det är konsekvenser om försvaret inte får ett rimligt resurstillskott.

Detta rika land måste väl ha råd att försvara sig!

Bengt Yman

KAMRATFÖRENINGENS HÖSTTRÄFF lördagen 19. november 1988

äger rum vid H6/Fo 31 i Halmstad.

09.00	Avresa från kasernvakten P2/T4
10.45	Ankomst Halmstad
11.45	Besök I 16 förbandsmuseum
12.30	Mötesförhandlingar
13.45	Lunch (F 14) (Kostnad: 60 kronor)
14.30	Guidad tur i Halmstad
	Besök "Flottans män"
15.30	Återresa

Anmälan om deltagande i höstträffen och kamratmiddagen görs senast 1988-11-10 genom att 60,- kr/person insätts på postgirokonton 765 71 -9. Märk talongen "Kamratmiddag".

Välkomna!

Regementets Dag 1989

äger rum lördagen 1989-04-08

Reservera dagen redan nu!

Detaljprogram i Snapphanens vårnummer,
som utkommer i mars.

DELTA
I KAMRATFÖRENINGENS
TRÄFFAR

Sekreterarens spalt

(Major Sven-Olof Lundgren)

Regementet och dess Kamratförening har som vanligt upplevt ett på många sätt innehållsrikt halvår. Det är min förhoppning att det nummer av vår förenings tidning, som här föreligger skall återspegla detta för Er, bästa läsare!

För Kamratföreningens del har övertecknad fått hedersuppdraget att efter Per Nehler axla föreningens sekreterarpost. Det kan i förstone synas vara en mycket svår uppgift. Vännen Per har på ett utomordentligt fint sätt löst sekreterarjobbet och jag vill här på Kamratföreningens vägnar ytterligare understryka det stora tack som ordföranden framförde vid Kamratföreningens middag i anslutning till årsmötet, samt önska Per all välgång i det nya arbetet med säkerhetsarbetet i riksdagen. För egen del har jag som relativt ny "Skåne-trängare" fått anledning att som sekreterare genom Kamratföreningens snabbt tränga in i rege-

mentets utåtriktade verksamhet. Jag är glad att på så sätt redan nu ha fått träffa många nya och positiva kamrater utanför regementsområdet och vet att det kommer att bli fler efter hand. Det känns således stimulerande att arbeta med och för vår förening.

★

Vårt regementsmuseum när ett särskilt intresse. Tyvärr har Verumsgården ännu inte flyttats till det nya garnisonsområdet som var avsikten. Avsevärda kostnadsökningar i anbudet för flytningen tillkom sent och myndigheten utreder nu vilka alternativ som finns och hur frågan slutligen skall lösas.

★

Vid årsmötet erinrades om att B W Cedergren, S Tymark och M Olsson lämnat kamratkretsen. Under sommaren har härutöver hedersmedlemmen, översten Knut Hagberg och styrelsemedlemmen, kap-

tenen i T 4 reserv, kommunalrådet Arvid Jönsson avlidit.

Arvid Jönsson gick hastigt bort i en ålder av 66 år. Hans mångåriga arbete för Kamratföreningen och dess styrelse har varit ovärderligt. Vi sörjer en god kamrat och minns med tacksamhet hans person och vad han gjort för oss.

★

Vår vice ordförande Claes Florén har invalts i De Svenska Militära Kamratföreningarnas Riksförbunds styrelse.

★

Kamratföreningen representerades vid vårt danska broderregementets kamratförenings jubileumstämma i Farum den 9. april av övertecknad, major Hans-Inge Lindulf och förrådsman Bror Karlsson. Jubileet avsåg Själlandske Tränregiments Soldaterförenings fanförrare, som innehaft posten i 25 år. Det var därför glädjande att för

Kamratföreningen uppställd på idrottsplatsen vid Regementets Dag 1988-05-07.

Viktigt meddelande!

I samband med utsändning av Snapphanens höstnummer kommer det att ligga ett inbetalningskort i varje tidning. Vid ifyllandet av blanketten var noggrann med:

Adress: Detta för att jag skall kunna följa upp, så att tidningen kommer till rätt person (vid flyttning glöm ej adressanmälan).

Personnummer. Kartoteket görs om till personnummerordning.

Anm: Har Du försummat att sända in årsavgiften (40 kr) för 1988 så gör det samtidigt som Du betalar årsavgiften för 1989.

Gör slag i saken redan denna vecka!

ÅRSAVGIFTEN FÖR 1989	40:-
Ständigt medlemskap	500:- kr
Bidrag till tidningsfonden (frivilligt)	
Grammofonskiva (+porto ca 15:-)	55:- kr
Kassett (+porto ca 2:10)	55:- kr
Kamratföreningsnål	20:- kr

Allan Nordström,
Kassör

PS. Även våra ständiga medlemmar och hedersmedlemmar kommer att få inbetalningskortet, för att få en möjlighet att bidra till tidningsfonden.

DS

Obs.

För att erhålla Snapphanens värnummer 1989 måste årsavgiften 1989 vara inbetald före 1989-03-01.

Bemärkelsedagar 1989

Följande kamratföreningsmedlemmar (fr o m 70 år och uppåt) har bemärkelsedag under år 1989. Kamratföreningen gratulerar!

Kjell Rydlund, 70 år, 1989-01-06
Curt Johansson, 70 år, 1989-01-10
Rune Wettergren, 70 år, 1989-02-05
Gerth Holmgren, 75 år, 1989-02-14
Lennart Svensson, 75 år, 1989-02-15
Torsten Lundius, 70 år, 1989-03-08
Gösta Granér, 70 år, 1989-03-14
Per Jönsson, 70 år, 1989-03-19
Börje Ellerström, 75 år, 1989-03-21
Bengt Mattsson, 70 år, 1989-05-01
Evert Lexander, 70 år, 1989-05-13
Sture Björk, 75 år, 1989-05-21
Sten Olsson, 75 år, 1989-05-29
Anders Joelsson, 75 år, 1989-06-09
Kaj-Eve Jönsson, 70 år, 1989-06-12

Hans Kjellgren, 70 år, 1989-07-17
Alvar Medin, 80 år, 1989-07-26
Bertil Ramstedt, 75 år, 1989-08-10
Harry Ahlfors, 75 år, 1989-08-10
Ingvar Larsson, 70 år, 1989-08-18
Yngve Wahlman, 70 år, 1989-08-27
Gunnar Palm, 75 år, 1989-09-01
Sexten Kåbjer, 75 år, 1989-10-25
Trygve Ahlgren, 70 år, 1989-11-07
Carl Edvardsson, 70 år, 1989-11-18
Claës Florén, 70 år, 1989-11-20
Yngve Göransson, 80 år, 1989-11-29
Karl Lundahl, 70 år, 1989-12-11
Erik Jönsson, 85 år, 1989-12-17
Nils Norrfalk, 70 år, 1989-12-23

Bidrag till tidningsfonden

(Fr o m 1988-02-10 t o m 1988-09-01. Medlen redovisade i den ordning de influtit)

Bertil Andersson, Ystad	25:-	Inge Nordgren, Oxie	10:-
Nils Smith, Hässleholm	50:-	Per Jönsson, Hässleholm	20:-
Lennart Arvell, Hässleholm	10:-	Birger Brunby, Nyhamnsläge	50:-
Bo Lundh, Hässleholm	40:-	Björn Sala, Trelleborg	18:-
		Sven-Eric Andersson, Lidingö	40:-
		Arvid Jönsson, Hässleholm	100:-
		Karsten Magnusson, Trelleborg	10:-
		Gunnar Palm, Svalöv	10:-
		Thor Lindhé, Ängelholm	60:-
		Ake Hernquist, Klintehamn	10:-
		Allan Nordström, Hässleholm	150:-
		Göran Wetterlundh, Hässleholm	45:-
		Per Nehler, Stockholm	198:-
		Torsten Hansén, Hässleholm	30:-
		Lennart Arvell, Hässleholm	25:-
		Thomas Johnsson, Hässleholm	48:-
		Thommy Johansson, Hässleholm	30:-
		Summa	981:-

Bidrag till fanfonden

Alvar Medin, Malmö 40:-

Styrelsen framför sitt tack för bidraget.
Allan Nordström
Kassör

Härmed avslutas insamlingen till renovering av Kamratförenings fana.

Styrelsen framför sitt tack för bidragen.

Allan Nordström
Kassör

DET ENKLA SÄTTET ATT FÅ FRAM EN TRYCKSAK SNABBT OCH BILLIGT

RING 0451-142 00

Tala med faktura på Nova Skåne Offset
Nova Skåne Offset har de tekniska och personella resurser som behövs för att klara alla typer av tryckbeställningar. I svartvit eller färg. I stora upplagor eller i små. På 1 sida eller 96. Vi kan även klara distributionskostnader, om så vill!

Nova Skåne trycker med 50 procent ekologiskt papper.

Nova Skåne Offset, Box 117, 201 22 Hålsjöholm. Telefon 0451-142 00. Telex 0451-111 71

Personalia

(Assistent Monica Smith)

Utnämningar

Majoren U S Råvik utnämnd överstelöjtnant Trång fr o m 1988-04-01.

Löjtnanterna U Roos, B Ewaldsson och M Borggren utnämnda kapten T 4 fr o m 1988-04-22.

Reservofficersaspiranterna C Wijkström, H-O Olsson, B E Sola och C-E M Persson utnämnda fanrikar T 4 reserv fr o m 1988-04-22.

Löjtnanten R Larsson utnämnd kapten T 4 fr o m 1988-05-01.

Kaptenerna L Melin och K O Johansson utnämnda majorer T 4 fr o m 1988-06-16.

Sergeanterna A P Persson, R N Petersson, E G J Mughal, P M T Tihanyi och N A-K Robertsson utnämnda fanrikar T 4 fr o m 1988-06-01.

RO/Löjtnanterna B W Hinnersson, J S K Axheim, L I Ahlgren, M Mauritsen, S P Wiklund, P-A J Fasth, M T V Ardevall, P-H Bondesson och B G F Pallin utnämnda kapten T 4 reserv fr o m 1988-05-11.

RO/Fänrikarna C Wijkström och B E Sola utnämnda löjtnanter T 4 reserv fr o m 1988-06-01.

Avgående auditören George Cronstoe avtackas av regementschefen 1988-03-01 i samband med avgång från befattningen.

Fänriken K Olsen, BÖS, utnämnd fanrik T 4 fr o m 1988-08-29.

Översten G G Wetterlundh utnämnd överste 1. och chef i 16/Fö 31 fr o m 1988-10-01.

Överstelöjtnanten B I Yman utnämnd överste Trång (T 4) och chef T 4.

Kaptenerna T Svanberg, M Lindén och J Bengtsson utnämnda major T 4 fr o m 1988-10-01.

Majoren B E Persson utnämnd överstelöjtnant Trång (T 4) fr o m 1988-10-01.

Placering

Majoren L E W Bonthron förordnad vid Infanteriets Officershögskola fr o m 1988-06-15 t v dock längst intill 1991-03-31.

Löjtnanten K Ekeberg förlängt förordnande vid Krigsskolan Karlberg, (KS) t v, dock längst intill 1990-10-01.

Majoren N E V Öhnfeldt förlängt förordnande vid Arméstaben t v, dock längst intill 1988-12-31.

Kaptenerna K A Fröjdh förlängt förordnande vid Södra militärområdesstaben t v, dock längst intill 1989-04-01.

Löjtnanten P V G Pettersson transport till Flygvapnet fr o m 1988-05-01.

Löjtnanten Ö Martinsson transport till Flygvapnet fr o m 1988-07-01.

Kaptenerna R Evertsson förordnad lärare Rådningsskolan Revinge fr o m 1988-08-01. Förening av tjänst.

Kaptenerna K-O Johansson förordnad vid Arméns Underhållsskola (US) fr o m 1988-07-01 t v, dock längst intill 1990-07-01.

Majoren L Å A Engström förordnad vid Arméstaben t v, dock längst intill 1992-10-01.

Instruktionsskötare B Persson förordnad iskött fr o m 1988-08-29.

Överstelöjtnant N O Johansson förlängt förordnande vid Arméstaben t v, dock längst intill 1990-10-01.

Kaptenerna M Karlsson transport till Flygvapnet fr o m 1988-08-15.

Kaptenerna B Ewaldsson förordnad vid Krigsskolan Karlberg (KS) fr o m 1988-10-01 t v dock längst intill 1990-09-30.

Majoren A W L Huléen förordnad vid Försvarsstaben fr o m 1988-10-01 t v, dock längst intill 1990-10-01.

Avsked och entlediganden

PA/Överstelöjtnanten E L Oldensten entledigad ur Trångtrp reserv fr o m 1988-04-21.

Majoren J O Johansson entledigad yrkesofficer fr o m 1988-06-01. Inträde i T 4 reserv.

RO/Kaptenerna C J von Bodungen entledigad ur T 4 reserv fr o m 1988-05-01.

Instruktionsskötaren M Palmkvist Berg entledigad på egen begäran fr o m 1988-05-01.

Kaptenerna S O J Svenzon entledigad yrkesofficer fr o m 1988-06-20. Inträde i T 4 reserv.

Löjtnanten B S Lindkvist avgång såsom yrkesofficer fr o m 1988-10-01. Inträde i T 4 reserv.

Majoren P O Nehler entledigad yrkesofficer fr o m 1988-09-12. Inträde i T 4 reserv.

Dödsfall

F målarmästaren Malte Olsson har avlidit 1988-03-30 i en ålder av 74 år.

Kapten Göran Nilsson har avlidit 1988-06-03 i en ålder av 46 år.

F förrådsmästaren Valter Bengtsson har avlidit 1988-06-22 i en ålder av 72 år.

PA/Kaptenerna Håkan Lindén har avlidit 1988-06-28 i en ålder av 71 år.

Regementschefen avtackar byråtendenten Barbro Olsson och löjtnanten Allan Nordström i samband med avgång med ålderspension 1988-04-01.

Regementschefen avtackar 1988-06-29 löjtnanten Örjan Martinsson (transport till flygvapnet).

De som gillar hemlagad mat
äter på

Hässlebaren
Första Avenyen 12

★
Telefon 0451-106 59

Regementschefens sekreterare, assistenten Monica Smith.

Forne regementschefen och tränginspektören översten Knut O Hagberg har avlidit 1988-07-29.

Född 1895 i Djupadala i Småland. Officersaspirant vid Skånska trängkåren 1916 och vid Göta trängkår 1917, fänrik 1918, underlöjtnant 1920, löjtnant 1921, kapten 1933, major 1939, överstelöjtnant 1940.

Överste och chef för Skånska trängkåren 1942-1949.

Tränginspektör 1949.

Avgick med ålderspension 1956.

Knut Hagberg gjorde under sin aktiva tid stora insatser för vårt truppslag. Som chef för Skånska

trängkåren under beredskapsåren var han en föregångsman när det gällde att bygga upp underhållsfunktionen, inte minst sjukvårdssidan. Han insåg tidigt behovet av en ökad motorisering som senare innebar att truppslaget blev ledande inom försvaret. Under den ibland något kärva ytan fanns en stor omtanke och omsorg om personalen under alla år. Han var angelägen att hålla en nära kontakt med sitt regemente. Även efter sin pensionering var Knut Hagberg mycket aktiv och få är de hässleholmare som inte visste vem Knut Hagberg var.

Hans framställningsförmåga var väl känd och han var under många

år en väl sedd föredragshållare och skribent.

Det var verkligen högtidsstunder då vi fick vara tillsammans med Knut Hagberg. Hans minne och intellekt svek honom inte och vi fick många mycket intressanta bilder och analyser såväl från gårdagens som dagens händelser. Många av hans minnen finns dokumenterade i ett av honom själv upprättat minnesverk, som vi hoppas fler i framtiden kan få del av.

En stor personlighet och en känd hässleholmare har lämnat oss. Vi bevarar ett ljus minne av vår aktade forne regementschef och hedersmedlem i Kamratföreningen.

Göran Wetterlundh

Ny chef för grundutbildningsbataljonen (GU-bat)

Överstelöjtnanten Ebbe Persson har fr o m 1988-10-01 placerats som chef för GU-bat.

Ebbe Persson är född 1944-09-15 och började sin militära bana vid T 4 1963.

Några data:
AUS 1968-1969
TOUS 1972
TSR 1975-1976
MHS AAK 1979-1980
MHS ASK 1981-1983
Gstastjg vid Fst och Ast 1983-1984
Gstoff vid Fst och Ast 1985-1988

Vi hälsar Ebbe Persson välkommen åter till T 4!

Nya yrkesofficerare vid regementet

Från vänster ses: Fänrikarna Peter Persson, Niklas Petersson, Ann-Katarina Robertsson (numera gift Niwong), Peter Thiany och Ernesto Mughal.

HÄSSLEHOLMS NYA SOLDATHEM

Ditt Andra Hem

Servering och kioskvaror,
samlings- och sammanträdeslokaler,
Andakt – Studier – Musik – Biljard
m m.

Kom, Trivs
och känn Dig hemma

Telefon 0451-109 01

Kompaniernas Främste soldat 1987/1988

(Major Nils-Arne Hårdensvärd)

Våren är inte bara lövsprickningens tid. Det är också de stora slutövningarnas tid med allt arbete det innebär för befäl och värnpliktiga. Ett skönt avbrott i detta är den sedan 1953 årliga traditionen att utse kompaniernas "Främste soldat". Ett ivrigt diskuterande inom plutonslagen, utmynnar så småningom i namnförslag på tilltänkta kan-

didater. Med dessa i bagaget samlas man så småningom inför den stora dagen, då han/hon skall utses. Kompanichefen läser högtidligt upp bestämmelserna och namnförslagen presenteras, pluton för pluton. Ett vilt diskuterande utbryter. Alla plutonechefer vill ju att just den plutonens kandidat skall vara bäst. Om inte enighet uppstår

trots att kompanichef och plutonchefer följt upp tilltänkta kandidaterna under de senaste två månaderna, tillgrips lottning. Namnet på "Främsta soldat" lämnas till chefen för stabsavdelningen och efter godkännande av regementschefen presenteras namnen officiellt. När soldaterna får vetskap om utnämningen jublar de säkert inom bords och känner både en stor mängd stolthet och förväntningar inför besöket vid Själlandske Trænregimentet i Farum, Danmark, som utgör en del av belöningen. Till "Årets Främsta soldat" 1987/1988 utsågs följande fem värnpliktiga

41. kompaniet
Vpl Cristian Herbst från Hässleholm

42. kompaniet
Vpl Lars Nilsson från Jönköping

43. kompaniet
Vpl/krp Anders Jönsson från Lund

44. kompaniet
Vpl/krp Lars Almén från Sjöbo

45. kompaniet
Vpl Lars Svanberg från Asmundtorp.

I samband med Regementets Dag 1988-05-07 överlämnade regementschefen regementets bordsfana samt inramat diplom från Kamratföreningen. (Glimtar från resan till Danmark finns på annan plats i tidningen).

Från vänster ses: Lars Svanberg, Lars Almén, Anders Jönsson, Lars Nilsson och Cristian Herbst.

Danmarksresan 1988

(Kapten Torbjörn Svanberg)

Så var vi då äntligen på väg. Bussen från transportcentralen mötte upp utanför Skolhus träng, där tio förväntansfulla befäl och värnpliktiga stod och väntade. Klockan var 1045 onsdagen den 4. maj. Efter en timmes färd, med felkörning, nådde vi färjeläget i Helsingborg. Genom SLF:s försorg ankrade vi upp i Helsingör strax efter 1230. Där blev vi, kapten Svanberg, sergenterna Mughal, Persson, Pettersson och Tihanyi samt vpl Herbst 41. kompaniet, vpl Nilsson 42. kompaniet, vpl krp Jönsson 43. kompaniet, vpl krp Almén 44. kompaniet och vpl Svanberg 45. kompaniet mötta av buss från Själlandske Trænregimentet. Efter en timmes färd var vi framme vid FARUM kasernerne.

Efter inkvartering i en och två mans logement, blev det en introduktionsstund där vi blev välkomnade av regementschefen oberst Finn Riemer och av vår värd major S Krogh.

Sen anslöt sig våra guider från regementet, anförd av löjtnant Vilner. Vi hann också bli mottagna av bataljonsledningen, där varje kompanichef fick presentera sitt kompani innan det var tid för middag.

Klockan 1800, efter en kort stunds egen återhämtning, bär det så iväg mot KÖPENHAMN. Först på programmet stod ett besök i MINDELUNDEN, RYVANGEN. Där vi fick bevittna en högtidlig minnesstund över de danskar som stupade inför tyska kulor i slutet av 2. världskriget. Datumet då DANMARK åter blev fritt var den 5. maj 1945, men firas årligen kvällen den 4. maj. En kontrast till minneshögtiden fick vi bevittna då vi nådde centrum där det hölls en demonstration mot kärnvapen. Innan bussen återvände till FARUM kasernerne hann vi med att besöka Strøget med dess mysiga små pubar.

"Morgonmaden" intogs klockan 0730 i regementets cafeteria. Vi satt då i våra m/59 fält och blev betittade precis som om vi kommit från månen. Denna dag skulle vi följa "Sanitetskompaniets tjens-

Befäl och värnpliktiga från Själlandske och skånska trängregementena.

te". Det började med att vi fick bevittna en utbildningskontroll i fyra stationer med skilda sjukvårdsmoment. Den danske soldatens personliga utrustning tilldrogs ett stort intresse från vår sida. Där vi upptäckte en hel del praktiska saker. Bl a deras regnställ som gick ner i benfickorna och vilka man på vintern vände ut och in så det blev en snödräkt. Ett område som man bevisligen satsar mycket på är ABC-sidan. Varje soldat har blivit tilldelad en ABC-dräkt, som var heltäckande med huva, med tillhörande gummihandskar och gummiöverdrag till kängorna. Mycket smidig och inte alltför varm enligt de våra som provade. Under förmiddagen fick vi också tillfälle att känna på deras understödsvapen, där en 12,7 mm tung kulspruta tilldrog sig den största uppmärksamheten. Tolv st av den typen finns i varje underhållsbataljon. Vidare hade de en motsvarighet till vår kulspruta m/58.

Innan "frokosten" fick vi också se den danske brobandläggaren i aktion i deras övningsområde. Det Själlandske trænregimentet är samlokaliserat med ett ingenjörregemente.

Eftermiddagen började med en timmes teori om psykiska stridsreaktioner i krig, därefter bar det av till en skjutbana där vi fick prova deras personliga vapen. Garant-

geväret som de benämnde det var ett halvautomatiskt 8 ptr gevär, påminde mycket om vårt gevär m/96.

Efter en kort genomgång av säkerhetsinstruktionen var det så tid för skjutning. Avståndet var 200 meter, målet 1/3 fig?, allt man såg var en vit prick på - 15 cm diameter. Vi fick en liten anvisning om att det var lämpligt att skjuta - 20 cm under målet. Jag är normalt ingen storskytt men med sju träff av 8 möjliga gick jag därifrån mycket imponerad av vapnet.

De övriga sköt också mycket bra tre till sju träff, övriga fyra-sex träff, de var bara två som inte lyckades allt för bra, 0 träff, men det berodde visst på vapnet fick vi andra höra!

Skjutbanan vi var på var under uppbyggnad och var mycket modern med datorunderstöd vid de flesta banorna och med svenska saab mål. Denna skjutbana tillhörde det Danska lifgardet. Det ligger 20 kilometer från regementet! Åter tillbaka till regementet var det då tid för den personliga återvinningen innan middagen.

Samling skedde efter middagen för afärd mot nöjesfältet "Bakken", efter många vilda färder i olika redskap bar det åter iväg in mot huvudstaden för en sista sväng på "Strøget", hela tiden anförda av våra trevliga danska vänner.

Den 6. maj på morgonen var det

INGVAR NILSSONs SERVICESTATION AB

SHELL - GRÖNÄNGSPLAN

HÄSSLEHOLM Telefon 0451-100 83, 848 83

- MINILIVS STORKIOSK med lågpris på Cigarrettlipor - Kaffe - Chokladkartonger m.m. Fotostatkopiering - Penninglotter - Tips och Lottoinlämning - Uthyrning av Videokassetter, VHS, Video 2000 och BETA, Filmkamera, Videoboxar.
- TILLBEHÖR och Reservdelar.
- MASKINTVÄTT • SJÄLVSERVICEHALL • TELEFONHYTT.
- SHELLVERKSTAD som drivs av rallybröderna LEIF och JOHN NILSSON
- UTHYRNING AV: Bussar, Bilar, Släpvagnar, Takboxar, Mobiltelefoner och SKYLIFT.
- Öppet alla dagar till kl 21.00

BANKKORTEN kan Du använda hos oss.

VÄLKOMNA TILL EN FULLRESURS-STATION!

så tid att säga adjö till det Själlandska Trenregimentet. Denna dag var planerat för besök vid försvarets centralkörskola, där man centralt inom armén utbildar - 2 000 förare/år på "forskælige kørtøj" allt från lillevogn (personbil) till "belte-kørtøj" (bandfordon). I mycket stor utsträckning erhåller den danske soldaten körkort genom försvarets försorg. Här kunde man i teorin gå från inget körkort över lillevogn (personbil) - storevogn (lastbil) till storevogn + påhængsvogn (lastbil + släp) på tre veckor, men det tyckte de själva var ganska olämpligt. Så här strävade man efter att få det lilla antalet som redan hade körkort till att bli förare till de stora släpen. Vi fick också genomföra ett teoretiskt prov där det på diabilder spelades upp situationer som man som förare var tvungen att ta ställning till hur man skulle agera. Det gick inte alltför bra men det berodde mest på språkvägrigheter, tyckte vi.

Så bar det av in till Christiansborgs slott. Efter en kort information om Christian IV:s kanontillverkning, släpptes vi lösa på världens största vapensamling, vilken tilldrog sig ett enormt intresse från vår sida. Mer eller mindre utdragna från muscét bar det av till Amalienborgs slott där vi fick bevittna en vaktavlösning genomförd av

Danska försvarets C-dräkt, mycket praktisk enligt vår mening.

"Den kongelige Livgarde". Där efter iväg till Livgardets kaserne i Rosenborgs slott mitt i Köpenhamn för att insupera ett dukat danskt smörgåsbord, vilket intogs med stor förtjusning. Så var det bara en eftermiddag kvar av Danmarksbesöket. Då bar det av mot TUBORG dit sista studiebesöket var förlagt. Efter en timmes rundvandring i den enorma fabriken, som tillverkar otroliga tre miljoner

flaskor om dagen, fick vi avsmaka ett par-tre var.

Efter en underbar bussfärd längs "strandvæjen" nådde vi färjeläget i Helsingør klockan 1700, efter ett hastigt farväl till våra värdar bar det av mot Sverige och T 4.

Så till sist vill vi som fick förmånen att åka på Danmarksbesöket framföra vårt tack till T 4 Kamratförening som gjort det hela möjligt.

Reservofficersmöte 88-04-15-04-16

(Major Stefan Fridlund)

Såsom traditionen bjuder avhölls under 1988 reservofficersmöte vid T 4. Myndighetens strävan är att erbjuda författningssnlig tjänstgöring för reservofficerarna och även detta år har vi erhållit de ekonomiska medel som erfordras.

Efter sedvanlig inryckning, med ständigt återkommande problem som ityllande av reseorder innesbar, intogs lunch i Mäss Trångaren.

Efter lunch påbörjades själva mötet.

Regementschefen, Göran Wetterlundh inledde, där bl a arbetet med FU 88 berördes. Deltagarna bjöds sedan på ett besök vid gamla T 4.

Efter en kort bussfärd, träffade vi dagens guide fastighetskamrer Sonny Nilsson som inledde med en kort presentation om nuvarande användning av gamla regementsområdet. Han presenterade också den ekonomiska bilden. Många ögonbryn höjdes nog, när man insåg vilken fin affär Hässleholms kommun gjort. Därefter följde en rundvandring kring gamla smörj- och spohallen, ovanvåningen på serviceförrådet, kontrollhallen, körcentralen och CBM domäner som idag disponeras av AMU, för utbildning av förare till tunga arbetsmaskiner och lastbilar. Många förvånade sig över att de gamla lokalerna hade fått ett sådant "lyft". Sedan ställdes kosan till gamla kanslihuset, som idag disponeras av olika företag som kontor. Flera grämde sig över att det vackra taket med stuckatur i officersmässan var dolt. Men alla var nog eniga om att kanslihuset hade blivit en av Hässleholms vackraste arbetsplatser. Innan återfärden medhans också ett mycket kort besök vid kasernerna Landskrona och Karlsborg, där i dag en inredningsfirma och en arkitektfirma är inrymda. På återfärden var nog många av åsikten att vår äldre generation verkligen kunde konsten att konstruera och bygga användbara fastigheter.

Bilder från middagen vid reservofficersmötet.

Resten av eftermiddagen ägnades åt fysisk träning och förberedelser för kvällens middag.

Middagen blev som vanligt lyckad och timmen blev tämligen sen innan de sista gästerna drog sig mot respektive hotellrum.

Lördag förmiddag tillbringades i mäss Husaren, där bl a informeras om Infanteribrigad ny, försök vid T 4 med ny Pansarunderhållsbataljon, Försvarsmaktsöv-

ning 1989, verksamhet vid grundutbildningsbataljonen samt FN-tjänstgöring.

Före avslutande frågestund visades aktuella informationsfilmer.

Antalet deltagare vid mötet var 66 reservofficerare, som sade sig vara mycket nöjda med uppläggning och genomförande.

Under 1989 kommer nytt möte att genomföras och även då som författningssnlig tjänstgöring.

**...BUTIKER
i BUTIKEN**

**LEKSAKER
GLAS & PORSLIN
HEM & HUSHÅLL
VÄSKOR
KOSMETIK
BARNVAGNAR**

Candy Corner

**NISSES - STORTORGET
HÄSSLEHOLM
TELEFON 0451-143 25**

Utbildning vid grundutbildningsbataljonen (GU-bat)

(Major Olavi Olson)

Efter några år med utbildning av brigadunderhållsbataljon och etappförband är det nu åter dags att utbilda en pansarunderhållsbataljon. Till skillnad från föregående utbildningsår är förbandsomsättningsplanen renodlad så att vi nu står inför uppgiften att utbilda huvuddelen av en pansarunderhållsbataljon. Uppgiften är särskilt stimulerande då vi samtidigt har fått i uppdrag att göra försök med en ny organisation av bataljonen – puhbat 63 M.

Utöver uppgiften att utbilda pansarunderhållsbataljon har vi den gångna sommaren genomfört regional kadettskola (KadS) vid 41. kompaniet och utbildning av medicinalvärnpliktiga vid 45. kompaniet. 46. kompaniet har i likhet med tidigare utbildningsår uppdraget att genomföra regionaliserad utbildning i en av regementets paradgrenar – sjukvårdstjänst för värnpliktiga ur militärområdet. För utbildning vid bataljonen har vi formulerat följande mål: (Ut-

drag ur bataljonchefens beslut i stort).

Utbildningen skall kraftsamlas till att skapa **väl fungerande kompanier** inom bataljonens ram.

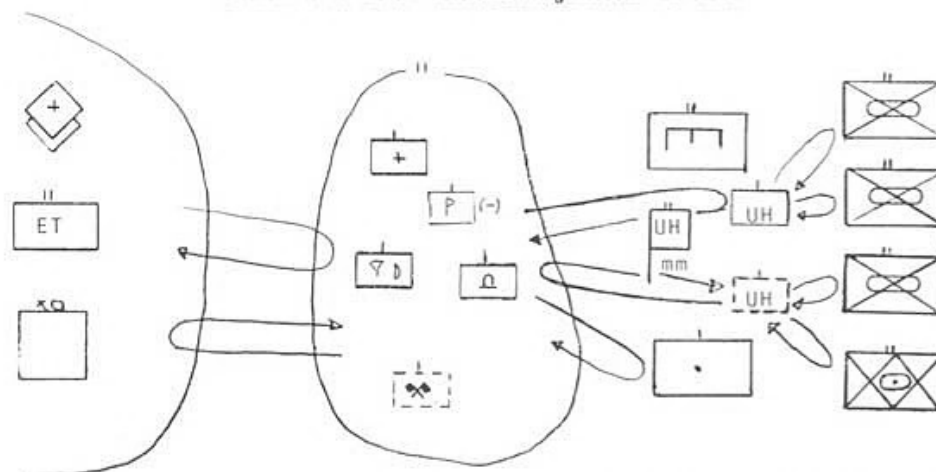
De viktigaste grundstenarna för att nå målet är följande:

★ Väl sammanhållna fältkompanier

Grundutbildningsbataljonen 1988/89

<p>41. kompaniet (Skol- och puhkompani)</p> <p>KB/PB KADS Uhplut Sjvplut</p> <p>Stabs- och kvmplut Stabsgrplut Kokplut OK</p>	<p>44. kompaniet (Pintkompani)</p> <p>Mekplut Intplut Drivmplut</p>
<p>42. kompaniet (Puhbatstabskompani)</p> <p>Stabsplut Trfplut Närskyddsplut</p>	<p>45. kompaniet (Psjvkompani)</p> <p>Medvpl Förbplut Central arbto Sjtjplut</p>
<p>43. kompaniet (Pam- och tpkompani)</p> <p>Amplut Tpplut Piplut</p>	<p>46. kompaniet (Sjvspeckompani)</p> <p>Reg sjvutb Utb amb förare Utb sjv män Utb fält sjukhus</p> <p>Ovr kursverksamhet</p>

Genomförande av underhållstjänsten vid strid

Hämtnings- och framtransportförvarande skall övas.
Hämtning skall vid minst ett tillfälle ske på maxavstånd enl PTOM.

Uubat övas i pbrig "tempo"; – lätt- rörligt – upplustade förnödenheter. Särskild uppmärksamhet ägnas åt fältmässig materiellvård.

Framåtriktad uhj skall så lång möjligt tillämpas under strid. Uhbatch skall långt fram leda uhkomp m m.

★ Soldater och befäl med god fack-kunskap

★ Soldaterna skall ges en mycket god fältvana och ett utpräglat materiellansvar

★ Särskild uppmärksamhet skall ägnas de blivande plutoncheferna och ställföreträdarna – KB/PB-vpl

★ Kompanierna skall ha god förmåga till skydd av underhållsfunktionen såväl inom som utanför bataljonens grupperingsområde samt förmåga i skydd mot C-stridsmedel

★ Kraven på utbildningen skall ställas utifrån en levande och rea-

listisk bild av angriparens för-band och förmåga.

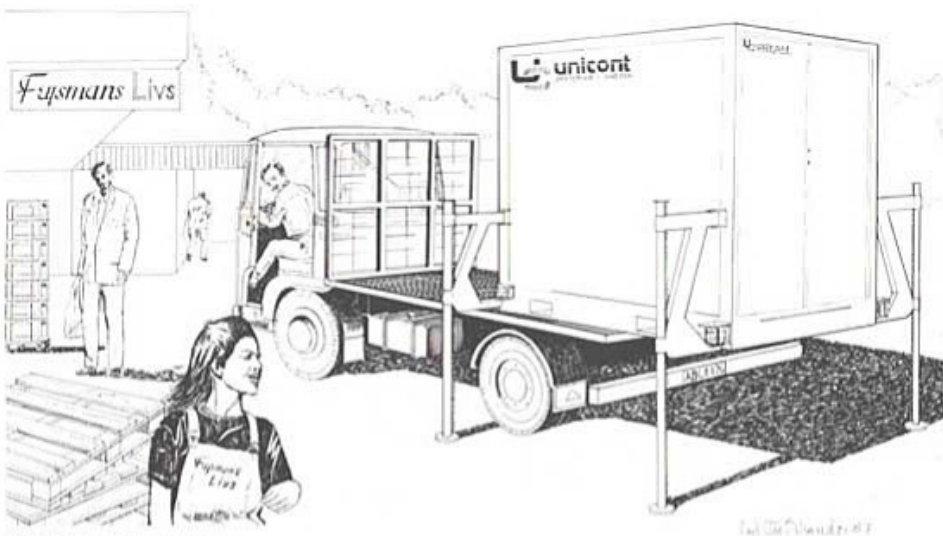
Utbildningsorganisationen har utformats för att komma så fältnära som möjligt samtidigt som rationella utbildningsenheter i pluton och kompani har eftersträfvats.

Försöksverksamheten kommer under året att vara intensiv. Förutom försöken med ny pansarunderhållsbataljon skall försök med containersystem för underhållstjänst i fältförband och metodförsök avseende trafikfjäms inom brigad genomföras. Härutöver kommer prov att ske avseende datorstöd inom livsmedelshandlingen med löjtnant Gunnar Nilsson som

drivande kraft. Containerförsöken är inledningen av ett flerårigt studie-försök i syfte att effektivisera främst förnödenhetshandlingen. Möjligheter att utnyttja container som arbetsutrymme skall också utredas. Försöken syftar också till att på sikt anpassa militär transportteknik till utvecklingen inom den civila transportsektorn bl a avseende möjligheter till uttagning och för att underlätta leveranser från civila leverantörer. T 4 kommer under hösten att tilldelas försöksmateriel med bl a:

- självlastande container
- minicontainer
- vissa terrängfordon

GYNNA
TIDNINGENS
ANNONSÖRER

"Självlastande" container

Metodförsöken i trafikjänst genomförs för att effektivisera utnyttjandet av brigadens trafikpluton. "Nya" uppgifter till plutonen är bl a sambandssökning mellan underhållsförband, avregling och kartdistribution.

Under senare år har en för underhållsbataljon mera aktiv roll i

försörjningen av brigadens stridande bataljoner utvecklats. Principerna för detta har benämnts offensiv eller framåtriktad underhållstjänst. Fältbataljonchefen har i sina anvisningar för utbildningen under året angett följande för genomförande av understöd vid strid:

För att nå de utbildningsmål som har satts upp för året krävs förut-

om övningar med bataljonens egna kompanier också samövning främst med understödda förband. Sådana samövningar är planerade med enheter ur de skånska pansarregementena bl a vid Pansarövning Skåne. Här deltar också enheter ur P 4. Samövning kommer också att äga rum med delar ur A 3, Lv 4 och I 11.

Galaxen -meddelande:

Kära Kunder!

Ni kan med förtroende vända Er till ~~Gulsen~~ när det gäller valet av höstkläder.

Vi har ett mycket stort sortiment av rockar, jackor, kostymer, blazer-byxa, snygga skjortor och läckra tröjor.

Eller varför inte beställa mässdräkten nu i höst inför alla festligheter?

På ~~Gulsen~~ finner Ni mer än mode, där finns även personlighet, service och omtanke!

Eva och Kjell hälsar Er
hjärtligt välkomna
till Frykholmsgatan och Ert

Galaxen

"Villa Caloric" T 4 äldsta byggnad

(Major Nils-Arne Hårdensvärd)

Efter år av kringflyttande har ämtligen T 4 äldsta byggnad hittat hem. Rubriken syns kanske en smula konstig.

Vad är det då för en nyrestaureerad byggnad, som ligger lummigt inbäddad sydväst om vår mäss Trängaren. Med ett raskt hopp förflyttar vi oss tillbaka till år 1896 i Landskrona. Officerarna vid dåvarande Wendes trängbataljon, hade precis som nutidens en känsla för det underbara i livet. Därför byggde man i anslutning till exercisfältet en liten paviljong vid Öresundsstrand. Där kunde officerarna under sommarhalvåret tillbringa kvällarna i glada kamraters lag med en flaska punsch. Märket var Caloric, därav paviljongens namn.

När kåren flyttade till Hässleholm blev paviljongen kvar. Det skulle dröja ända till år 1930, innan den hämtades "hem" och placerades vid Möllerödslägret. Efter Möllerödslägrets upphörande flyttades "Villa Caloric" till gamla T 4 kaserneområde och placerades där i anslutning till skjutbanan. Många gamla T 4-ingar minns säkert "Yngves bod", som användes som målmaterielbod för bl a T 4 pistol-skytteklubb. Efter restaureringsarbete och förstärkt med gamla mäs-singsklockan från gymnastiksalen på gamla T 4 kunde så Chefen T 4 i samband med det årliga Rävspelet 1988-05-27 återinviga "Villa Caloric". Vädret var sagolikt och Brunnsexetten musicerade. Måne nya T 4-ingar kommer att njuta lika mycket av dess vackra arkitektur och användningsområde som forna officerare vid Wendes trängbataljon.

Officerare och läkare vid Wendes trängbataljon utanför "villa Caloric" på lägret vid Landskrona 1897.

Regementschefen "återinviger" Villa Caloric 1988-05-27

Fira jubileum i samband med
Kamratföreningens träffar vår och höst

T 4 JAKTVÅRDSFÖRENING

(Kapten Karl-Joel Rundberg)

T 4 Jaktvårdsförening (T 4 JF) har funnits sedan 1960. T 4 JF har till ändamål att inom arrenderade marker befrämja ordnad jakt och viltvård. Medlemsantalet är f n sex ordinarie medlemmar och sex hedersmedlemmar. Som jag nämnde i inledningen arrenderar vi mark inom T 4 gamla område. Storleken på området är ca 200 tunnland och sträcker sig från i söder bron över Almaån - Ekehusbackarna - Thuressonska villan samt riksväg 117. Inom detta område är vi ålagda att hålla två stycken viltårar. Dessa är placerade vid Pionjärbron och norr bron vid soptippen. Åkrarna behandlas varje år och besås med t ex fodermjölk för att viltet skall få näring och skydd. Under jaktåret som i huvudsak sträcker sig från den första oktober till den sista december jagas organiserat vid sex tillfällen.

Under övriga tillfällen må heders- och övriga medlemmar jaga i området t ex puschning av rådjur.

Under jaktåret 1987/88 fälldes två rådjur, nio harar och en anka. Vid de organiserade jakterna medförs i regel också en lerduvekastare som av avslutningsvis tränar oss med.

Våra pensionärer, som är hedersmedlemmar, besitter fortfa-

rande god förmåga att vara snabba med vapnet (men ibland får dom ge sig).

Jakten som förekommer inom området är inte bara jakt utan också en trevlig form att träffas på och höra gamla minnen som berättas vid morgonfikat.

Under året förekommer två möten. Ett årsmöte där vanliga stad-geärenden förekommer och ett höstmöte där vi fastställer vilka jakt dagar som skall vara gemensam jakt. Vid detta möte är det brukligt att någon föredragshållare inbjudes och i år 1988-09-14 inbjöds vår jaktvårdskonsulent i Kristianstad - Blekinge - Malmöhus län Sven Johansson att hålla ett föredrag om de nya älgjaksbestämmelserna och den nya jaktlagstiftningen, vid dessa tillfällen inbjudes även andra jaktkamerater. Efteråt brukar det serveras årtor med punsch.

Styrelsen i föreningen har följande sammansättning:

Ordf kn Leif Olsson, v ordf lt Arne Thuresson, sekr/kassör kn Karl-Joel Rundberg.

Övriga medlemmar är mj Arne Huleén, mj Nils-Arne Hården-svärd, lt Kurt Ask.

Hedersmedlemmar är mj Ulf Kalling, lt Nils Johansson, mj Jan-

Olof Thelander, kn Olof Claesson, lt Knut Thuresson lt Allan Stenhöös.

Jaktvårdskonsulent Sven Johansson orienterar vid årets höstmöte om nya bestämmelser inom jakten för ett 25-tal intresserade jägare.

GASTRO NORD 1988

(Löjtnant Karl-Erik Klewheim)

Den 12-15 april i år hade vi "Bagare" löjtnanterna Ingemar Jönsson, Karl-Erik Klewheim, och Jan-Inge Pettersson samt värnpliktige Jan Fridén förmanen att få visa upp ett fälthageri för besökarna av Gastro Nord i Stockholm.

Det blev en otrolig upplevelse för oss och 455 andra utställare. Vi visade upp bageriet i Älvsjömessans hall D, där vi förfogade över 220 kvadratmeter visningsyta.

Grannar till oss i hall D var tyska kak- och tårtspecialister plus den franska handelskammaren, som hade en mängd olika visningsgrupper. Vi fick en jättefin kontakt med dessa. Många gånger fick de wienerbröd till sina affärskontakter och sig själva av oss och vi fick ost av dem. Ni har väl hört talas om franska vitlöksostar?

En representant ur handelsdelegationen lät oss provsmaka en konserver som den franska armén använder. Den fick vår egen korb med bönor att framstå som gourmet. Fransmännen hade också en produktchef som bl a sålt ett kök till Vita huset. Han ville nu ha kontakt med Försvarets Materielverk (FMV) om försäljning av viss köksutrustning till svenska försvaret. Kontakten mellan dem förmedlades genom oss bagare.

Vi bakade flera tusen wienerbröd under de här dagarna. Dessutom halkakor som våra jätteduktiga Stockholmslottor bredde "Kungens" leverpastej på och delade ut. Detta blev ett populärt inslag bland de annars så dominerande tårt- och småkaksätande besökarna.

I en av experttidningarna efter

mässan kunde man bl a läsa: "Aktiviteten i den av de fem utställningshallarna, som sades slå ett slag för bageri och konditori var rätt dåligt. Det hela räddades av ett militärt fälthageri som bakade hela tiden och bjöd på wienerbröd". Att våra wienerbröd och halkakor blev populära bland besökarna och utställare visar inte minst den brevskörd vi fick efter mässan, där folk tackade för Kronans goda bakverk. FMV som stod för en stor del av kostnaderna, har gjort framställan att bageriet skall ställa upp på Gastro Nord 1991. Och med den reklam och det ansvar försvaret får bland utställare och publik får vi hoppas att det blir så.

Med Gastro Nordhälsningar
T 4 bagare

Fr v ses löjtnanten Jan-Inge Pettersson och Karl-Erik Klewheim samt värnpliktige Jan Fridén och löjtnanten Ingemar Jönsson.

Andas – – Andas inte!

(Löjtnant Bertil Albihi)

Onsdagen den 2. mars så gick ganska många omkring med ögon stora som tefat åtminstone de som var i närheten av och i matsalen. Varför, undrar Du säkert. Jo, det var så att på morgonen så stod det ca: 25 personer från Hässleholms fritidsförvaltning vid kasernevakt. De hade kommit för att gå en kurs i "Första hjälpen". De möttes av kapten Uno Nilsson, som var en av lärarna, den andre var löjtnant Bertil Albihi och det var vi som gjorde så att ögonen var stora på en del, vi var klädda i röda overaller med Röda Korsets emblem.

Kursen var ett önskemål från fritidsförvaltningen och den första kommer att följas av ytterligare två kurser så att all personal inom fritidsförvaltningen har lärt sig Första hjälpen. Vi lärare, som för dagen var tjänstlediga, såg fram mot en för oss spännande kurs. Detta eftersom vi hade planerat totalt en timmes teori av de åtta timmar som kursen omfattade. Vi försökte att minimera teorin som man trots allt måste ha lite av, för att lättare förstå varför man måste gör si eller så, då man ska omhändertaga någon. Vi vet också att det är praktiska moment som ger det största resultatet. Detta fick vi också bekräftat av deltagarna när dagen var slut.

Vad var det då som kursen omfattade?

- 1) konstaterade andningsstillestånd
- 2) skapa fria luftvägar (t ex Heimlichmanöver)
- 3) mun-till-mun-metoden och det övades så flitigt att det inte bara var deltagarna som var blåa runt munnen utan även dockorna var på gränsen att bli likadana
- 4) omhändertagande av medvetslös
- 5) omhändertagande av olika sårskador
- 6) förebygga cirkulationssvikt (chock)
- 7) samt HLR vilket står för Hjärt - Lung Räddning och här fick deltagarna både räkna 2 och 15 stötar och blåsas vilket här kontrolleras av Uno Nilsson.

Denna och kommande två kurser genomförs vid Sjukvårdsskolan T 4. Lokalerna och utbildningsmaterial ställdes till vår disposition av T 4 tillsammans med kurslitteratur och ytterligare utbildningsmaterial från Röda Korset. Detta arrangemang gjorde att kursen kunde genomföras på ett sådant sätt att det inte blev någon "dötid".

Varför genomfördes då kursen med hjälp av oss vid Sjukvårdsskolan och inte av någon annan? Det var så att det konstaterades att det fanns ett behov av den här typen av utbildning vid fritidsförvaltningen i Hässleholm, och då det finns ett stort underlag av kunniga lärare vid 46. kompaniet (sjukvårdsskolan) som utbildar vpl från hela Milo Syd inom olika sjukvårdsbefattningar med inriktning på den akuta biten så fick Uno Nilsson frågan av chefen för förvaltningen Carl E Friberg och med stöd av regementet fick vi genomföra kursen under förutsättning som jag nämnt tidigare.

Som helhet kan jag bara säga att när kursen var slut så var eleverna väldigt nöjda. En del som har gått liknande kurser tidigare och som var tveksamma till kursen hade ändrat uppfattning och detta berodde på att det var så mycket praktik. För Uno Nilsson och min del så tycker vi att det blev en bra kurs och därför ser vi fram mot de två andra kurserna. Det är dessutom stimulerande att utbilda lite utanför sitt dagliga värv då det skiljer sig i ålder på de elever som man har plus att det är en utmaning att skräddarsy en kurs som den här, och få ett direkt svar på resultatet.

Arméns uniformer

(Överstelöjtnant Anders Bratt)

Artikeln skulle enligt redaktören heta "Arméns nya uniformer". Det hade i och för sig kunnat fylla många sidor. Trots detta har ämnet något utvidgats till vad vi har och vad vi kommer att få under ganska lång tid framöver.

Kriget - fältuniformssystem

I våra förråd finns mängder av materiel, avsedd att bäras av soldater. Kappa m/39, fältuniform m/39-58, m/58 och m/59 pansar- och flyguniform m/69, marschskor av många årgångar, rygsäckar gamla och nya, stridsseklar och -bälten för att inte tala om underkläder. Arvet är otroligt stort men det finns inget komplett system i detta. Räkna med att det finns materiel för 700 000 man i armén.

Det mesta av detta hoppas jag idag är begagnad materiel. Chefen för armén beordrade i slutet av 1970-talet att all gammal beklädnadsmateriel skall vara utsliten år 2000. Vi är i många fall på god väg. Av uniform m/59 och m/69 finns i praktiken i dag ingenting nytt i de verkligt gångbara storlekarna, och det är brist på begagnat. Storlek 46 och 60 klarar vi med nytt under hela den angivna tiden. Hur många soldater har dessa kroppsmått?

Den enskilde soldatens utrustning är i dag inte helt bra och kommer att om tio år vara undermålig. Detta insåg ÖB och CA för mer än tio år sedan. Arbetet har pågått sedan dess att ta fram ett nytt fältutrustningssystem.

Idén i målsättningen för detta system kan komprimeras till: "Bästa skydd och prestationsförmåga i

förutsedd stridsmiljö under 1990-talet och framåt".

Man har i någon utredning valt en tänkt typhbefattning kallad "skytte/pansarvärnssoldat 2000" som utgångspunkt för studier. Det är en soldat som liknar dagens skyttesoldat i pansarbrigaderna. Man har frågat sig vad skall han göra och i vilken miljö.

Med dessa funderingar som underlag har man dragit slutsatser och konstruerat ett fältuniformssystem som består av 28 delobjekt.

Basen är en ny fältuniform som på sikt skall ersätta allt gammalt. Den har kamouflagemönstrade ytterplagg bestående av jacka och byxor. De vanliga knapparna har ersatts med dragkedjor och tryckknappar. Uniformen får många och vettiga fickor med dragkedja. Ett problem kan kanske bli reparation av alla dessa finesser under fältförhållanden.

Ett nytt storlekssystem införs samtidigt med fältuniformen. Man tar nu endast hänsyn till bärarens längd i femcentimetersintervaller och kroppsvikt i femkilosintervaller.

Uniformen kompletteras med en värmejacka med huva och värmebyxor. Detta skall ersätta vindrocken.

Två par helt nya skor kommer att införas, ett par lättare sommarskor och ett par för vinterbruk. Omvårdningsfulla prov har genomförts och jämförelser med vad som finns på civila marknaden. Det har härvid bland annat visat sig att inte ens de mest exklusiva civila skorna har tålt militär behandling, att bli våta på

dagen och sedan torkas vid en tältspis under en kort natt.

Eventuellt kommer skorna att kompletteras med en lätt, hopvikbar stövel.

De nya sommarskorna har sprutad polyuretansula och kommer att kosta cirka 380:- kronor i tillverkning (de gamla kostar 600:-).

Allt kommer att bli nytt från inläggssulor, strumpor, femfingerhandske med foder till mössa och hjälm.

Tekniker och användare har tyvärr lite olika syn på framtiden.

Brukarens krav gäller komfort, rörelseförmåga, självkänsla och liknande värden medan teknikernas krav gäller hotbilden. Teknikern tänker på splitterskydd, skydd mot C-stridsmedel, brand och andra otrevligheter. Dessa krav kan ej jämkas samman helt.

Kompromisser har gett ett visst resultat. Till exempel ger uniform, tröja och skjorta tillsammans tio sekunders fullständigt skydd mot andra gradens brännskador. En viktig sak är att materialet inte smälter mot huden.

Ett C-vätskeskydd har tagits fram och skall tilldelas varje man. Det ser i princip ut som en stor malpåse i plast. Kostnaden är cirka 65:- kronor/styck. Målsättningen är en "livboj". Man skall kunna, inom rimlig tid, ta sig ur ett "smittat" område. Skyddet kommer ej att få användas i fredsutbildningen.

För den som skall strida i "C-miljö" har en C-stridsdräkt tagits fram. Den ser ut som den nya fältuniformen, men skall klara 24 timmar i miljö.

Klingströms Plåt i Hässleholm AB

REKOMMENDERAS

Innehavare:
ROLF SVENSSON och LARS GUSTAFSSON
Idrottsvägen 6 • Hässleholm • Telefon 0451-103 25

Kamouflagemönstret har fyra färger och är utformat för svensk terräng. Den svarta färgen är tekniskt onödig men gör uniformen "tuff".

När kommer vi att få se alla dessa underbara ting ute vid förbanden?

Försvaret har mycket ont om pengar, detta är helt styrande. Bland de nio första punkterna i CA-prioriteringslista kommer kostnader närmast efter prestationsförmåga som har prioritet ett. Brand-, C- och splitterskydd, hållbarhet och så vidare ligger lågt. Under förutsättning att ÖB hösten 1988 fastställer systemet, kommer 20000 omgångar uniform att kunna delas ut till befäl hösten 1989. Värme-ställ och skor står närmast i tur men kommer senare i södra Sverige.

De första värnpliktiga kommer

1990 att få dela på en beställning på 60000 omgångar.

Tilldelningen kommer att ske så att Försvarets Materielverk (FMV) beställer 60000 omgångar per år ett antal år framöver. Dessa nya utrustningar kommer att tilldelas grundutbildningen. Efter att ha använts ett år skall de tvättas och repareras för att sedan läggas i möb-förråd.

Detta har en baksida. Vi kommer inte att få se svenska repövningssoldater i "ny" utrustning på många år. Inte förrän tillräckligt många årsklasser passerat och det gamla i möb-förråden ersatts. Låt oss säga att år 2002 kommer alla RU-förband att ha det nya fältuniformssystemet.

Det jag redovisat här är bara en liten del av allt som planeras kom-

Nya fältuniformsystemet

C-vätskeskydd
C-stridsdräkt
Kroppsskydd mot splittr
Fältuniform, jacka o byxa
Marschskor
Vinterskor
Gummistövlar
Knästrumpor
Ytterdumpor
Inläggssulor
Femfingerhandske m foder
Tunn handske + värmefoder
Regnställ
Ullfrotté-tröja
Värmejacka
Värmebyxa
Sovsäck + förstärkningsäck
Fältskjorta, trikå
T-shirt
Korta kalsonger
Långa kalsonger
Snöjacka + byxa
Stridsbälte 304K

ma, men det är det mest synliga. Riksdagens vilja och förmåga att ge försvaret pengar kommer att vara styrande. Meningen är emellertid att hela systemet skall vara infört år 2000. Den som lever får se.

Det nya fältuniformssystemet är egentligen något helt fantastiskt i svenska försvarets moderna historia. Vi kommer att få något att ta på oss som är helt styrt av våra behov och inte av kriser inom TK-industrin.

Vid kostnadsjämförelser har det visat sig att om industrin i Sverige tar 100 för tillverkning tar i ex Portugal 60 medan Korea tar cirka 35 för exakt samma sak med samma råmaterial. FMV utnyttjar detta till försvarets fromma. Andra länders namn kommer att vara "präntat" på lapparna i kläderna.

Fältuniformen kostar sydd med svenskt tyg i Sverige cirka 900:- kronor och i Jugoslavien eller Portugal 500:- kronor.

Nog om kriget. Vi skall ju vara fredsbevarande, då behöver vi utrustning för detta också.

Ventilations-
öppningar med blixtlås
under ärmarna.

Uppfällad krag
ger vindskydd.

Stående blixtlås-
fickor.

Ny fältuniform. Avses ersätta m/58 och m/59. Kamouflagemönstrade ytterplagg. 10 sek flamskydd gäller för alla delar tillsammans. Den nya fältuniformen är planerad att sändas ut i medio av 1989, därefter levererar FMV:INT 60 000 per år.

Freden i vardag och fest

Vi kan glömma det gamla uttrycket "den gråa vardagen", möjligen kommer den för några att vara "stälgrå".

Arbetsdräkt m/87

Arbetsdräkten består av en grov ylletröja m/87, gröna långbyxor m/87 och fältskjorta med krage.

Långbyxorna har fått en annan skärning än m/59 och dessutom en mycket praktisk benficka på höger ben. Man får också bära lång- eller, i många fall mera praktiskt, fältbyxor m/59. Är bärande kvinna får hon bära kjol m/70 kv. Vad dum beteckning egentligen, kjol m/70 kvinnlig, för man heter det ju kill.

Då det gällde fältuniform var det inte någon skillnad på män och kvinnor.

Tröjan är egentligen det nya och förnämliga i uniformdräkten. Man får numera gå i tröja utan uniformrock. Den är av grön kraftig trikå, 100 % ull och har förstärkningar av tyg på axlar och armbågar. Dessutom är den försedd med ficka för pennor på vänster arm. Det påstås att fickan på höger arm är till för glasögon, men jag har haft problem med den. Får jag efter mycket arbete ned glasögonen måste jag ta av tröjan för att få ut dem. Glasögonen ligger dessutom alltför oskyddat i fickan.

Tröjan har också fasta axelklaffar för vävda gradbeteckningshylsor. Tvätta gärna tröjan enligt anvisningarna i den, men kör den aldrig i torktumlare.

På huvudet skall man bära mössa m/59 eller basker.

Vapenrock m/59 eller jacka m/69 får bäras till arbetsdräkt.

Tröjan får användas till uniform m/68.

Bestämmelserna säger i princip att den som får beklädnadsättning (-bidrag) skall hämta ut en omgång tröja, byxor och skjorta från förråd gratis. Detta gäller en gång. Nästa persedel Du behöver skall Du betala. Tyvärr är det inte säkert att det finns något i serviceförrådet att hämta i rätt storlek. Man anskaffar efter hand som det blir pengar över.

Uniform m/87

För en tid var vi glada. Vi skulle slippa allt som påminde om uniform m/60. Dessa missfoster som inte tillät att man hade plänbok,

även om den var tom, för att inte tala om problemen för piprökaren eller den som under julen råkade äta för mycket skinka.

Modellen har ändrats. Vapenrocken har blivit rakare och har nu bara fyra knappar. Byxorna ser lite annorlunda ut och man får bära en midjejacka i stället för vapenrock. Men tyget och färgen! Tyget är hämtat från överskottslaget för uniform m/60.

1985 års uniformsutredning föreslog att armén skulle ta tillbaka bl a färgen från gamla tider, m/å. Den mörkblå färgen. Alla truppslagen skulle vara lika.

De båda militära personalorganisationerna stödde förslaget. Statens försvarshistoriska museer ansåg: "... om strävnan är att finna en gemensam färg för försvarsmakten, den mörkblå torde vara det enda alternativet" (ÖB 1985-02-06 PersP 509:60258).

Av ekonomiska skäl bestämde CA att m/60-tyget och färgen skulle användas, och så fick vi vad vi fick, en mindre dålig m/60.

Uniformsreglemente för armén (UniRA) av 1987 är ett "hopkok" som är under ständig omarbetning.

Så har det varit sedan flera år. Trots detta är det en publikation värd att studera. Den ger många möjligheter att ställa upp rätt klädd. Största variationsrikedomen förekommer för kvinnor.

Uniform m/60 får användas till och med 1984-12-31, därefter skall m/87 vara införd. Jag kan inte med bästa vilja i världen se hur en officer i trupptjänst eller en reservofficer skall kunna slita ut sin m/60 till dess.

Några ytterligare detaljer i den dagliga dräkten:

- kappa m/87 har gjorts någon decimeter längre än m/60.

- man får bära vit skjorta m/87 med lång eller kort ärm. Skjortan har axelklaffar för gradbeteckningshylsor och bröstfickor. Vapenrocken eller jackan kan alltså bli kvar hemma om det är varmt.

- man får vid enskilt uppträdande använda mörkblå tröja m/87 i stället för vapenrock eller jacka. Tröjan har samma modell som den gröna till arbetsdräkten men skall ha gradbeteckningar i metall.

Uniform m/87 A skall också vara obligatorisk högtidsdräkt, förstärkt med vit skjorta, vita hands-

Fältbyxor. Många praktiska detaljer: Blixtlås och spänntampar nertill på benens ytersida, benfickor med blixtlås, stående framfickor med tryckknappslock. Bakficka. Bälteshållor.

Värmebyxor. Låg vikt och högt värmeskydd. Kraftiga delbara blixtlås längs hela benen. Tunnelresår och spänntampar reglerar midjevidden.

kar, paradskärp m/60 och skärmössa för officer. Kvinnor får bära kjol m/85 vid enskilt uppträdande.

Begreppen *stor* och *liten* högtidsdräkt har försvunnit och ersatts av högtidsdräkt och sällskapsdräkt.

Sällskapsdräkten skiljer sig från högtidsdräkten genom att man bär vit halsduk och vita handskar till den senare och yllehalsduk och bruna handskar till den förra. Dessutom bär man inte paradskärp till sällskapsdräkten.

Med detta har vi inte kommit så långt som tidigare än vi var med m/60 vid högtidliga tillfällen.

Mässdräkt m/86

Mässdräkten är inte obligatorisk utan tillåten högtids- och sällskapsdräkt för anställd personal inom armén (för yrkesofficersaspirant f o m officershögskolan).

Dräkten är marinblå och gemensam för alla truppslagen.

Det vi fått är en mässjaka och långbyxor med guld- eller silverrevärer eller omlottlångkjol, vit väst eller livskärp (cummerband) m/86 till stor mässdräkt (högtidsdräkt).

Liten mässdräkt (sällskapsdräkt) skiljer sig från den stora genom att

byxorna saknar revärer och västen är mörkblå för männen medan kjolen blivit kort och cummerbandet mörkblått för kvinnorna.

Stärkskjortan skall vara vit med snibbkraige och svart rosett för männen medan kvinnorna bär vit blus med plisserat bröst, snibbkraige och svart rosett. Man kan också bära vit skjorta eller blus med dubbelvikt kraige till liten mässdräkt.

Till mässdräkten hör också en rundskuren kappa med silver- eller guldspänne. Den skall nå 10–20 cm under knäet och ha fällkraige i samma tyg som kappan. Till denna kappa skall man bära skärmössa m/86. Den har samma färg som mässdräkten i övrigt. Man får också bära kappa m/87.

Jag skrev tidigare att vi fått en mässjaka o s v. Fullt så väl är det inte. Uniformen måste anskaffas på civila marknaden då försvaret ej lagerför mer än knapparna. Priset kan variera avsevärt beroende av vem som syr och säljer samt kvaliteten. En komplett omgång, om den är billig, kostar runt 5000,- kronor.

Jag höll på att skriva "kosta vad det vill" men vi har med uniform m/86 fått något för lite festligare sammanhang, som gör att vi har möjlighet att verkligen skilja på vardag och fest. Sedan m/ä försvann har svenska armén varit lite grådaskig. Det är ändrat.

Avslutningsvis kan man sammanfatta den nuvarande uniformsituationen så: Vi har mycket material av äldre modell för våra krigsförband. Den kommer under en 15-årsperiod att bytas ut. Till vardags kommer vi att från 1990 få se befäl och årsklass i nytt, fint fältuniformssystem. Från 1995 gäller uniform m/87 för alla, men redan idag har befälet en ny och bra arbetsdräkt.

Detta kan verkligen vara värt att fira i en förmålig mässdräkt m/86.

Daglig dräkt m/87. Stålgrå eller marinblå. Bekväm nyhet är helskuren uniformsjaka utan midjeavskärning.

Mässdräkt m/86. Mässdräkten är marinblå och gemensam för alla vapenslag.

Stor mässdräkt med vit väst eller cummerband (kv off). För marinen och flyget placeras gradbeteckningarna på ärmarna, för armén på axelklaffarna. Lång omlottkjol för kv off.

Liten mässdräkt med svart väst eller svart cummerband. Kort omlottkjol för kv off.

Guldknappar för flyg och marin, för armén guld- eller silverknappar beroende på förband.

DELTA I KAMRATFÖRENINGENS TRÄFFAR

Säkerhet i Sveriges Riksdag

(Major Per Nehler)

Få arbetsplatser i vårt land är så väl bevakade som min – av massmedia och därmed av den stora allmänheten. Av de mer än 1000 personer som dagligen har sin gärning i Riksdagshuset är 349 ledamöter. Ytterligare 1000 till 1200 kommer varje arbetsdag till Riksdagen för att besöka, träffa, sammanträda eller bara följa debatten i kammaren. Ett nytt inslag är de öppna utskottsfrågorna, som ibland lockar storpublik och massmedia.

Stor arbetsplats

Riksdagen omfattar fyra hus/kvarter som är förbundna med kulvertar och i vissa fall broar. Det finns sex officiella ingångar och minst lika många andra, för gods, personal och kök. I dag förfogar Riksdagen över 62 000 m² centralt, men inom en nära framtid tillkommer ännu ett kvarter om ca 200 rum.

Säkerhet för alla

Att arbeta med säkerhet i ett av Sveriges mest öppna hus kan förefalla vara en omöjlighet, men jag ser det som en utmaning. En utmaning att försöka bibehålla öppenheten men samtidigt göra Riksdagen till en säker arbetsplats och mötesplats.

För att lyckas med denna målsättning måste alla, utan undantag hjälpa till med säkerhetsarbetet. Utbildning och information är nyckelorden för att nå fram med budskapet. En viktig målgrupp är de valda ombuden för Sveriges folk och då speciellt de nyvalda.

Säkerhetsenheten

Säkerhetsenheten är hela Riksdagens resurs och skall arbeta med sikten inställt på mesta möjliga service, främst till ledamöterna.

Organisatoriskt omfattar säkerhetsenheten det mesta inom området säkerhet: Skalskydd, brand, stöld, personskydd, nycklar, ID, personalkontroll, säkerhetsutbildning, ADB-säkerhet och beredskapsplanläggning.

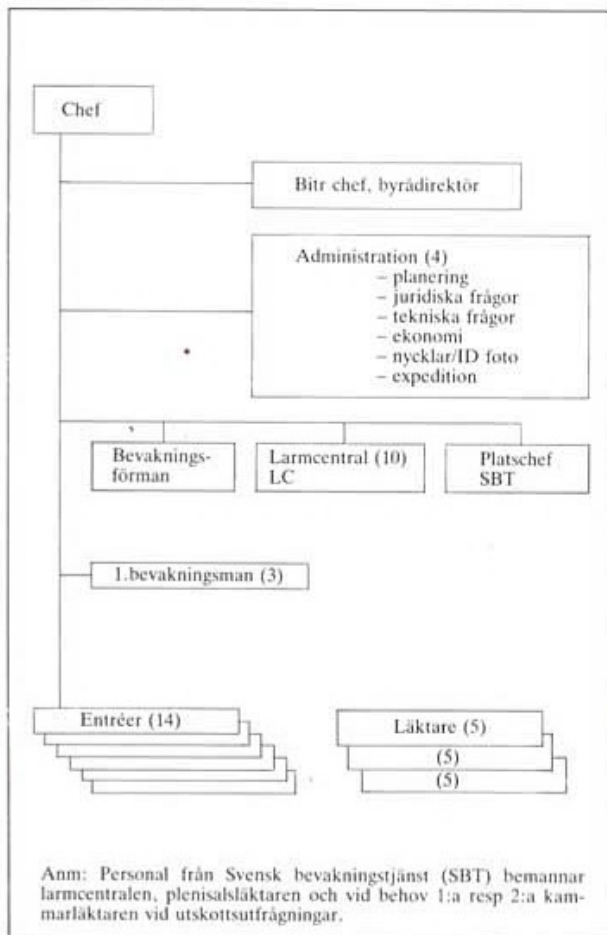
Viktigt är också medverkan i

planeringsarbetet inte minst då det gäller om och utbyggnad av Riksdagens lokaler. F n pågår en omfattande byggnation av lägenheter till riksdagsledamöterna centralt i Stockholm. Idag disponeras två hus på Östermalm och i år till-

kommer ett i gamla stan samt nästa år två på söder.

Ceremoniell och protokoll kanske inte alltid förknippas med säkerhet, men i Riksdagen fungerar det så och det spar många sammanträden.

Principorganisation

Beredskap

Beredskapsplaneringen omfattar bl a vad som skall ske med Riksdagen i händelse av ett skymningsläge och/eller krig. Säkerhetsenheten svarar främst för delen som kan sammanfattas av begreppet kommandanturansvar, under det att kammarkansliet och kammarsekretären planerar för den formella delen.

Detta planeringsarbete görs i nära samarbete med Regeringen och då främst försvarsdepartementet.

Skyddsrum

Riksdagen förfogar över fem fullt utrustade moderna skyddsrum i Riksdagshuset. All personal, även nyvalda ledamöter, får utbildning och orientering om Riksdagens skyddsrum.

Driftvärn

Riksdagens eget driftvärn är mycket aktivt och bedriver såväl egen utbildning som deltar i centralt arrangerade kurser. Under vår och höst genomförs varje tisdag och

torsdag skjututbildning på Järvabanan. Dessutom finns en modern skjutbana i Riksdagshusets källare för övnings- och tränings-skjutning. I den senare deltar också flera riksdagsledamöter. Vpk-gruppen har många framstående skyttar.

I driftvärnet ingår också kvinnor (stabs- och trossgruppen).

Bevakning

Riksdagen har en egen bevakningsorganisation för att klara av in- och utpasseringskontroll, men köper i övrigt tjänster av ett bevakningsföretag, Svensk Bevakningstjänst AB, för bl a läktar-bevakning, offentliga utskottsfrågor och för bemanning av larmcentralen.

Larmcentralen, som är bemannad året runt, dygnet runt, är fortfarande något av det mest avancerade i sitt slag. Den kostade 1983 25 miljoner kronor att köpa och installera. Idag är den utbyggd med 22 kameror och 40-talet monitorer, de flesta i färg. Över 2000 larm

terminerar i LC och två heldatoriserade datorer styr med hjälp av sex minidatorer systemet som är ett sk intelligent system.

Framtiden

På önskelistan mer personal, mer samarbete över enhetsgränserna, flexibla utnyttjande av egen personal, mer utbildning (bl a ADB-säkerhet) samt en ny modernare datoranläggning, klar och i drift 1992. Det senare gör att vi redan i år börjar att öka kunskapen om vad som finns att tillgå om några år för att hela tiden ligga i topp på detta område.

Viktigast är dock människan, det får aldrig glömmas bort för all teknik i världen.

PS Över 60 000 besökare kommer varje år för att titta på Riksdagen – Snapphanens läsare är speciellt välkomna att göra det samma – välkomna till min arbetsplats!

Chefen för säkerhetsenheten i Riksdagen, Per Nehler, framför sin nya arbetsplats.

HÄNT VID T 4

(Major Nils-Arne Hårdensvärd)

Perioden mars 1988 till september 1988 har präglats av avslutning av utbildningsåret 1987/88, med samövningar, slutövningar m m. Under juni genomfördes ett stort antal särskilda övningar för befäl. Sommaren präglades som vanligt av utbildning av lokal kadettskola, KB/PB förstegsutbildning och utbildning av medicinalvärnpliktiga. Hösten startade också helt traditionellt med nya utbildningsåret 1988/89. Under perioden har också genomförts kurser, seminarium m m, allt för att göra personalen vid T 4 mer rationella och effektiva i det dagliga arbetet.

Mars

1.-2. Var värnpliktiga ur T 4 i Växjö i 11/Fo16/18 för att genomföra Militärämneskonferens.
3.-7. Genomfördes kompaniövning 2 i trakten av Hässleholm.
8.-9. Kontrollerade representant ur MBS den tekniska tjänsten.

10. Var det taklagsfest för garnisonsens nya mekanikerskola.
14.-18. Genomförde chefen fältbataljonen taktikutbildning med KB/PB.-vpl.
17. Genomfördes den numera årliga bataljonsaftonen. Som vanligt hade de värnpliktiga lagt ner ett stort arbete med stor succé som resultat.
24. Genomfördes soldatprov.
21.-25/28.-31. Genomfördes trafikdirigering av trafikplutonen i Malmö.
28. Kom ISB-troppen ner från Försvarets skydsskola i Stockholm, för utbildning och att samöva med sitt krigsförband. De stannade till 04.-29.

April

5.-8. Samövade underhållsombud (TOLO) med P 2.
14.-20. Genomfördes bataljonsövning 1 inom ramen för Pansartruppernas stridsskolas övning med deltagande ur P 2, P 6/Fo14, I

11/Fo16/18 och Lv 4, bl a i trakten av Revinge, Ravlunda, Rinkaby och Hovdala.
12.-14. Genomfördes genom Militärchefhavarens försorg vid T 4 en militärområdeskurs för sjukvårdsinstruktörer. Ledare var militärområdesläkaren Magnus Gripmark. Alla försvarsgrenar var representerade.
15.-16. Genomfördes reservofficersträffen 1988.
20.-21. Inspekterade Tränginspektören regementet.
23.-24. Deltog T 4 bageritropp med bl a löjtnant Ingemar Jönsson vid "Hässelholms Elverks ÖPPET HUS".
25. Började KFÖ/GKÖ för ett sjukhuskompani och brigadunderhållsbataljon I 11/Fo 16/18.
26.-28. Genomfördes en läkar kurs med bl a kirurgi och psykiatri.
27. Spelade regementets handbollslag finalen mot P 7/Fo 11 i Militärämnescupen. Tyvärr förlorade vi.

Eleverna vid Kadettskolan 1988.

Maj

4.-6. Äkte "Främsta soldaterna 1987/88" till Farum och Själlandske Trængregiment.
5.-6. Deltog T 4 (Arméns) bagare vid Arméns Dag på Gärdet i Stockholm.
7. Genomfördes Regementets Dag med stralände väder och ca 4 000 besökare.
13.-18. Genomfördes värövning Syd i trakten av KOSTA med deltagare ur förutom regemente I 11/Fo 16/18, I 12/Fo 17, A 3, Ing 2, och Lv 4.
25. Avtäckade regementschefen årsklassen.
27. Ryckte årsklassen 1987/88 ut. Genomfördes Rävspelet och invigdes nyrestaurerade "Villa Caloric" på sin nya plats vid mäss "Trängaren".

Juni

3. Avlades Officersutbildningsexamen.
6.-17. Genomfördes ett stort antal särskilda övningar för befäl.
6. och 9. Utbildades de första befäl i vad "Samverkansgrupp beredskapssjukhus" är av major T Gustavsson från T 2.
13. Ryckte KB/PB.-vpl klass 1988/89 in.
20. Ryckte medicinalvärnpliktiga in.

Juli

2.-3. Genomfördes SM Pistol på HOVDALA-fältet.
25. Ryckte ambulanskurs 1 med deltagare ur Södra militärområdet in.
25.-29. Genomförde KB/PB.-vpl sin första fältvanevecka.

Augusti

1. Ryckte GB/E.-vpl ur årsklassen 1988/89 in. Inryckningen skedde traditionsenligt i fält.
5.-7. Genomfördes Snapphanerallyt med bl a utställning där T 4 deltog.
w. 833. Genomfördes personalutvecklingskurser (2 st) för befäl.
24. Avslutades lokal kadettskola.
26. Var det tid för soldaterinran för KB/PB, GB/E.-vpl.
26.-28. Var sju danska familjer ur Själlandske Trængregimentet på besök.
28. Deltog åter T 4 (Arméns) bagare vid T 4 i en utställning. Den gången vid Försvarets Dag i Simrishamn.

29. Påbörjades krigsförbandsövningar vid regementet för sjukhuskompani ur S 1/Fo 47/48.

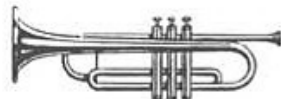
September

4.-7. Delar av sjukhustransportplutonen vid sjukhuskompaniet S 1 (KFÖ) deltog i flyttning av patienter från det gamla till det nya sjukhuset i Jönköping.
6.-8. Genomförde chefen för armén en kurs i bärgningstjänst vid T 4.
6. Togs avsked av militärbefälhavaren för Södra militärområdet, generallöjtnant Carl Björemann, som avgick med pension 1988-10-01.

12.-16. Planlade grundutbildningsbataljonen för nästa utbildningsår.
12.-17. Genomfördes SM i orientering med T 4 som medarrangör.
13. Introducerades det nya effektivitetsprogrammet.
20.-22. Besökte tre befäl och sex soldater ur Själlandske Trængregimentet T 4.
28. Avtäckades den avgående regementschefen T 4 av regementschefen P 2.
30. Avtäckades den avgående regementschefen T 4 med ceremonier och middag under kvällen.

Musikinstrument är det noga med. Gå därför till oss. Vi hjälper dig att få det instrument som passar just dig.

Vår serviceavdelning hjälper dig när något är fel.

Vi reparerar musikinstrument men även VIDEO och STEREO.

Vi har stor sortering på noter. Även körnoter.

Välkommen till

Din bästa affär i Hässleholm!

ABO MUSIK

Frykholmogatan 19 • Tel. 0451-84170

Äreminne över tecknande trängofficer

(Saxat med benäget tillstånd ur Officersförbundsbladet nr 2 1988)

Med sabel och ritstift. . .

Bo Kjellander
PROBUS

Kapten Carl Peter Groth pensionerades vid 50 års ålder 1933. Åren 1906-1923 tillhörde han Östgöta trängkår. De var tydligen hans lyckligaste. Där om vittnar de teckningar han utfört under denna period, från Ränneslätt och Linköping. De är mycket välgjorda och illustrerar på ett utmärkt sätt den tidens officersliv.

Många situationsbilder är dräpliga men aldrig elaka. De har dessutom ett stort personhistoriskt värde. Även officersdamer har blivit förevigade genom Groths ritstift.

Dessa teckningar finns i två stora album, som påpassligt observerades av överstelöjtnanten Bo Kjellander, då denne höll på att forska i trängens (särskilt T 1) historia. Några teckningar kom också med i boken om "Svea trängregemente" (1985).

Bo Kjellander, som själv är en begåvad tecknare, har nu på eget förslag utgivit **Med sabel och ritstift. C P Groth och hans bilder från officersliv m/å** (1987). Teckningarna talar naturligtvis för sig själva, men man får mer ut av dem tack

Akvarell av C P Groth, visande olika uniformsdräkter vid trängen. Groth har lånat sina egna drag åt kompaniofficeren i paraddräkt m/å på den vita hästen. Regementsofficeren till vänster är K O L Palm, överstelöjtnant och chef för Östgöta trängkår 1917-1919. Han bär uniform m/1885, trängens äldsta uniform, här i stor paraddräkt.

vare den (väl illustrerade) bakgrund, som Kjellander ger på 40 av bokens ca 130 sidor.

I två kapitel får man fakta om Groth själv och om Östgöta trängkår. Enbart denna läsning ger en

mängd intressanta upplysningar som ökar inlevelseförmågan. Därutöver finns ett kapitel om "Tecknande militärer genom tiderna".

Det är lärorikt att på så sätt få en inblick i den omsorg som fordom ägnades teckningsutbildningen på officersskolorna, man får också klart för sig att många begåvningar sökte sig till officersyrket för att få skolning i sin hobby. Några blev utövande, berömda konstnärer.

För den kunskapsörstande finns i boken en välvägd notapparat, som emellertid på intet sätt är tyngande. Boken är lättläst. Vem som helst kan finna nöje och behag i att betrakta teckningarna.

Det är glädjande att en begåvad men anspråkslös truppofticer nu i sinom tid fått sitt äreminne genom Bo Kjellander.

Boken kan erhållas på posten genom insättning av kr 150,- på postgiro 59 59 42-4 (PROBUS förlag, Stockholm)

Bengt Hammarhjelm

Paulssons Cykelaffär

Finjagatan 8

REKOMMENDERAS

Utför alla slag av reparationer på cyklar, mopeder och gräsklippare.

CYKELFÖRSÄLJNING

Telefon 0451/114 71

Hässle Ljud - Bild

Frykholmsgatan 6, HÄSSLEHOLM
Telefon: 0451-804 00

Expert Österås Köpcentrum

Hövdingegatan 27
Telefon 0451-815 15

Vi har ringar som passa' -

både flickans fingrar,
och krigar'ns kassa
- BREDA FÖRLÖVNINGSRINGAR -

Butiken med egen verkstad
0451-108 93

40 modeller
att välja på

VALKOMNA!

Stortorget
Telefon 0451/108 93

AHLQUIST-optik

GLASÖGON

KONTAKTLINSER

Rolf Hedlund

Leg. optiker

Nytorget, Hässleholm
Telefon 0451/157 77

Vi bjuder på tid och pengar!

Sparbanksgiro!

Det enkla sättet att betala dina räkningar hemifrån. Gratis!
Du slipper både köer och inbetalningsavgifter!

 Sparbanken Skåne

*Vi tillhör världens
största kedja av
sportbutiker*

INTERSPORT
Hässleholm

Frykholmsgatan 1 Telefon 0451-101 25

Smakfulla binderier och arrangemang

 Iris Blommor AB
ANN-MARGRETH och ROLF SWÄRDH

interflora Nytorget TELEFON 0451-102 17